

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De oppressoribus pauperum. xxix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

Tres enim sunt munerum acceptiones, quibus contristiciam humana vanitas miliat, id est, fauor amicitiam, adulatio laudis, & corporalis acceptio munera. Facilius autem perueritur animus, rei corporeo munere, quam grata laudisque fauore. Quatuor modis iudicium humanum conuertitur: timore, cupiditate, odio, anore. Timore, dum tu potestatis alicuius, veritatem loqui pauescimus. Cupiditate, dum præmio munera alicuius corrūpimur. Odio, dum contra quemlibet aduersarium molimur, cuius odio corrompimur. Amore, dum amico vel propinquuo præstare contendimus. His enim quatuor causis sæpe & quitas violantur.

De oppressoribus pauperum. Cap. XXIX.

Ex eodē. **P**AUPERUM OPPRESSORES TUNC sentiantur grauiori dignitate sententia, quando præualuerint his quibus auctius nocere voluerint. Nam tantò in futuro supplicio demandandi sunt, quantò hic fortius contra miserorum inuidiam inualuerint. Audiāt iudices & qui præsunt populis, quia pro temporalibus molestiis quas plebis ingerunt, aeterno cencio cremabuntur, testante domino per Esaiam prophetam: Iratus sum, inquit, super populum meum, & deinde in manu tua: non posuisti ei misericordiam, aggrauissemus tuum valde. Descende, in puluere sede, tace, & intrate tenebras. Veniet super te malum & peries, & irrueris super te repente miseria quam nescis. Magis mala facientes quam mala patientibus, dolere debemus. Illi enim præficiendo in malum proficiunt: isti patiendo à malo corrugantur. Deus autem per malas voluntates aliorum, in aliis multa operatur bona. Malignantium hominum voluntas, nequaquam potest impleri, nisi Deus dederit potestatem. Nam dum homines Deo permittente malum quod concipiunt perficiunt, ipse dicitur facere qui permittit. Indeedit quod scriptum est per prophetam: Si erit malum, quod dominus non fecit. Veruntamen quod iniqui mala ex parte voluntate, idcirco Deus perficiēdi dat potestatem per suam bonam voluntatem, quia de nostro malo ipse multa operatur bona. Quidam cùm Dei voluntati resistunt, nec sine consilium Dei faciunt, quod nouerint sic Deo subiecta esse omnia, vt & ipsi qui eius dispositioni resistere arbitrantur, eius impleant voluntatem. Propterea in hac vita boni

iudicantur à malis, ut iterum in illa vita mali iudicentur à
 bonis: siue ut etiam sit hic bonis temporalis afflictio, &
 illic eterna remuneratio. Idcirco sunt necessarii mali, ut
 quoties boni offendunt, flagellētur ab illis. Hinc est quod
 Assur virgam furoris sui testatur dominus. Sed quoties ita
 sit de Dei indignatione procedit, ut Deus per illos in eos
 fuerit, quos flagellando emēdere desiderat. Sed ille iustissima
 voluntate, illi verò sāpe crudeli intentione: sicut per
 prophetam dicitur de eodem Assur. Ipse autem nō sic, sed
 ad conterendum paratum est cor eius, atrocem super eos
 diuinum furem venturum, qui existunt persecutores, &
 violenti fidelibus. Consolando eam Deus suos ita iudi-
 care promittit. Aduersus eos, inquit, qui iudicauerunt te,
 ego iudicabo, & cibabo hostes tuos carnibus suis, & quasi
 mixto sanguine suo inebriabuntur. Habet aliquem usum,
 & malorum iniquitas, quod dilectos Dei, suis moribus la-
 filat, ac per hoc vita impiorum sibi deperit: iustorum au-
 tem deperit, sed proficit, dum eos mali per tribulationis ex-
 exercitium ad presentem odiendam vitam, & futuram desi-
 derādam erudiunt. Interdum enim prodest peruersorum
 prauitas utilitati iustorum, dum eos malitia sua erudit, &
 ad regna cœlorum requirenda molestia, temporalis im-
 pellit. Probatur hoc exemplis Israéliticæ plebis, quæ tunc
 durius agebatur in Aegypto, quando oportebat eam per
 Mosen ad terram reprobationis vocari, & ex malis, quæ
 in Aegypto patiebatur descendere, & ad promissam pa-
 triam festinare. Iniqui dum constantiam iusti in persecu-
 tionibus suis aspiciunt, mentis confusione tabescunt, & dum
 aduersa ostentant, nec vincunt, tandem de se peruersitatis
 infânia confunduntur. Stulti contra bonos studium sem-
 per assumunt, quibus dum prosperitas elucet, iactanter de-
 suis meritis gloriantur, & bonorum atque iustorum affli-
 tionibus detrahunt, dumque eis aduersa contigerit, mox
 ad blasphemiam pusillanimitate animi conuertuntur. Qui-
 dam simplicium nescientes dispensationem Dei, in ma-
 lorum proiectibus scandalizantur, dicentes iuxta Prophe-
 tam: Quare via impiorum prosperatur? Bene est omnibus
 qui praeuaricantur, & iniquè agunt. Qui ergo hoc dicunt,
 non mirentur, quod prauorum hominum temporalem, &
 caducam fœlicitatem aspiciunt, sed magis nouissima eo-

HH

D.BVRCHARD. EPIS. VVORMA.

rum intendant, quāta illis post hoc æterna supplicia præparentur, dicente propheta: Ducent in bonis dies suos, & subito ad inferna descendunt.

*Vt iudex, non prius obuiet sua sententia litigantibus
quādū ipsi habent aliquid quod proponant in
questione. Cap. XXX.*

Ex decr. Eleuterij pape eccl. Galliæ cōstitutis. cap. 3. **N**E C litigantibus iudex prius velit sua sententia obuiare, nisi quando ipsi īā peractis omnibus nihil habent in questione quod proponant. Et tādiu actio venturæ letur, quo usq; rei veritas reperiatur. Frequenter interrogat re oportet, ne aliquid prætermissum fortè remaneat, quod adnecti conueniat. Induciat enim non modicè ad quodcumque dandæ sunt, ne aliquid properè agi à quacunq; partite videatur: quia per subreptionem multa proueniunt. Nihil amen absq; legitimo, & idoneo accusatore fiat. Nā & dominus noster Iesus Christus Iudā furem esse sciebat: sed quia non est accusatus, ideo nō est eiēctus: & quicquid inter apostolos egit, pro dignitate ministerii ratum impunitum. Nam si leges seculi accusatores requirunt, quanto magis ecclesiasticae regulae? Docent enim terrestria, & humana quæ sint ecclesiastica, atque cœlestia.

*Vt non īdem sint accusatores, & iudices, & testes,
& accusati. Cap. XXXI.*

Ex dictis Damasci papæ, ca. 19. **A**ccusatores vero & iudices non īidem sint: sed per se accusatores, per se iudices, per se testes, per se accusati, vnuusquisq; in suo ordinabiliter ordine. Nā inscriptio prima semper fiat, vt talionem calumniator accipiat. Quia ante inscriptionē nemo debet iudicari, vel dānari, cum seculi leges hæc eadem retineant. De quib⁹ omnibus vero semper fiat æqualitas, quatenus accusationis & iudicij, testimonii mercedē per veritatē gestorū cōsequi valeant.

Vt eius accusationem nullus facile accipiat, qui facit litigat, & accusat. Cap. XXXII.

Ex cōcil. Vvorma- cīe. ca. 2. **E**IUS qui frequenter litigat, & ad accusandum est facilis, accusationem nemo absq; grādi examine accipiet. *Vt episcopus accusatores fratru excommunicet. Cap. XXXIII.*

Ex cōcil. Aurelia. cap. 1. **V**T episcopus accusatores fratrum excommunicetur si emendauerint vitium, recipiat eos ad communionem, nem, non ad clerum.